

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТР ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту
Завідувач кафедри _____
(підпис)
Козак Ю.Г.
(прізвище та ініціали)
“ ”
20 року

Випускна робота
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності міжнародна економіка
за темою

**«Удосконалення міжнародних комерційних розрахунків банків (на прикладі ПАТ
«ОТП БАНК»)»**

Виконала: студентка 4 курсу, групи 7
спеціальності
6.030503 Міжнародна економіка
Бочарова Майя Юріївна
Науковий керівник: к.е.н., доцент
Уханова Інна Олегівна

ОДЕСА - 2018 року

АНОТАЦІЯ

на випускню роботу Бочарової Майї Юріївни «Удосконалення міжнародних комерційних розрахунків банків на прикладі ПАТ «ОТП БАНК» на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра зі спеціальності 6.030503 “Міжнародна економіка”, Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2018 рік

Дипломна робота складається з трьох розділів. Об’єкт дослідження – міжнародні комерційні розрахунки банків на прикладі ПАТ «ОТП Банк»»

У роботі розглядаються теоретичні основи міжнародних комерційних розрахунків банків, досліджено сутність та класифікацію міжнародних комерційних розрахунків, узагальнено методи оцінки міжнародних комерційних розрахунків та особливості їх регулювання.

Зроблено аналіз основних економічних показників діяльності ПАТ «ОТП Банк», проведено аналіз діяльності ПАТ «ОТП Банк» в обслуговуванні зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі – зі здійснення міжнародних комерційних розрахунків.

Пропонуються основні напрями удосконалення міжнародних комерційних розрахунків за рахунок нових підходів до оцінки ризиків відповідно до вимог Базельського комітету та удосконалення інформаційного забезпечення.

Ключові слова: міжнародні комерційні розрахунки, банківська діяльність, валютні операції банків, ефективність валютних операцій, фінансова стійкість банків, фінансові показники банку, ефективність міжнародних розрахунків.

ANNOTATION

on diploma work of Bocharova Maiia

Improvement of international commercial calculations of banks on the example of the PJSC «OTP BANK»

on the receipt of educationally-qualifying level
of bachelor of speciality 6.030503 "international economy"
the Odessa national economic university

Odessa, 2018

Diploma work consists of three divisions. A research object is international commercial calculations of banks on an example STALEMATE "OTP Bank".

Theoretical bases of international commercial calculations of banks are In-process examined, essence and classification of international commercial calculations are investigated, the methods of estimation of international commercial calculations and feature of their adjusting are generalized.

The analysis of basic economic indicators of activity is done STALEMATE "OTP Bank", the analysis of activity is conducted STALEMATE "OTP Bank" in maintenance of foreign economic activity, including - from realization of international commercial calculations.

Basic directions of improvement of international commercial calculations are offered due to the new going near the estimation of risks in accordance with the requirements of the Basel committee and improvement of dataware.

Keywords: international commercial calculations, bank activity, currency operations of banks, efficiency of currency operations, financial firmness of banks, financial indexes of bank, efficiency of international calculations.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ РОЗРАХУНКІВ БАНКІВ	7
1.1. Сутність та класифікація міжнародних комерційних розрахунків у банківській діяльності	7
1.2. Регулювання міжнародних комерційних розрахунків банків	21
1.3. Методика визначення показників оцінки ефективності міжнародних комерційних розрахунків банків	26
Висновки до розділу 1	30
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ РОЗРАХУНКІВ ПАТ «ОТП БАНК»»	32
2.1. Характеристика діяльності ПАТ «ОТП Банк»» у банківській системі України	32
2.2. Аналіз показників діяльності ОТП «Банк» в обслуговуванні суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності	46
2.3. Аналіз проведення міжнародних комерційних розрахунків ПАТ «ОТП Банк»»	49
Висновки до розділу 2	59
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ РОЗРАХУНКІВ ПАТ «ОТП БАНК»»	60
3.1. Імплементація підходів до оцінки ризиків відповідно до вимог Базельського комітету з питань банківського нагляду	60
3.2. Удосконалення організаційного та інформаційного забезпечення міжнародних комерційних розрахунків ПАТ «ОТП Банк»»	72
3.3. Впровадження платформи CORREQTS як чинник удосконалення системи комерційних розрахунків ПАТ «ОТП Банк»	76
Висновки до розділу 3	80
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	88
ДОДАТКИ	94

ВСТУП

Як відомо, банківські системи практично всіх країн світу протягом 2008–2016 років функціонували у досить складних умовах. Негативний вплив валютного та кредитного фінансових ризиків у більшості країн спричинив погіршення ефективності діяльності банків, зменшення рентабельності активів та капіталу, істотне погіршення якості кредитних портфелів банків. Загострення фінансової кризи зумовило різкий відтік депозитних ресурсів з банків та проблеми з ліквідністю. У процесі розвитку вітчизняної банківської системи та її інтеграції в міжнародний фінансовий простір відзначається загальна тенденція до розвитку та вдосконалення експортно-імпортних розрахунків. Оскільки банківська діяльність тісно пов'язана із зовнішньою торгівлею, міжнародним рухом капіталів і кредитів, то ефективність функціонування комерційних банків на валютних ринках безпосередньо впливає на фінансові результати їх клієнтів. Водночас, міжнародний рух товарів та послуг розширює співпрацю між суб'єктами підприємницької діяльності, розташованими в різних країнах, а також взаємні грошові вимоги та зобов'язання учасників міжнародних економічних відносин, здебільшого в іноземній валюті, що визначають надзвичайно важливу роль теоретичного осмислення і узагальнення практичного досвіду здійснення міжнародних розрахункових та валютних операцій, вивчення і розуміння особливостей впливу світових лібералізаційних та глобалізаційних процесів на експортно-імпортні операції суб'єктів господарювання. Беззаперечною є роль банківських установ у реалізації та проведенні розрахунків і платежів за міжнародними операціями, адже саме банки виступають посередниками, а, подекуди, й основними учасниками зовнішньоторговельних угод, забезпечуючи належний рівень їх організації, мінімізацію ризиків зовнішньоекономічної діяльності, гарантуючи вчасне їх здійснення та оплату. Однак в Україні банківську систему взагалі та її здійснення функцій з міжнародних комерційних розрахунків поки ще не можна назвати остаточно сформованою. Вона потребує подальшої модернізації. Вищевикладене обумовило вибір теми випускної роботи

та її **актуальність**.

Метою написання випускної роботи є проведення аналізу та визначення основних шляхів з удосконалення міжнародних комерційних розрахунків ПАТ «ОТП Банк».

У роботі поставлені певні **завдання**, основою яких є досягнення поставленої мети. До таких завдань відносяться:

- розкрити теоретичні питання щодо сутності, ролі та значення міжнародних комерційних розрахунків у банківській діяльності та міжнародній торгівлі;
- узагальнити сучасні положення щодо регулювання системи міжнародних банківських розрахунків;
- дослідити основні методи оцінки міжнародних комерційних розрахунків у банківській діяльності;
- провести аналіз показників діяльності ПАТ «ОТП Банк»»;
- дослідити систему організації банком міжнародних комерційних розрахунків;
- проаналізувати динаміку та стан показників здійснення банком валютних операцій;
- надати рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення міжнародних розрахунків ПАТ «ОТП Банк»».

Об’єкт дослідження - процес міжнародних комерційних розрахунків у банківській діяльності.

Предмет дослідження - теоретичні та прикладні аспекти вдосконалення міжнародних комерційних розрахунків ПАТ «ПАТ «ОТП Банк»» в обслуговуванні діяльності суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності.

При написанні роботи використано загальнонаукові та спеціальні **методи**: узагальнення та синтезу, порівняльного, статистичного та економічного аналізу, графічні методи. Робота здійснена з використанням офісного пакету MS Office – Microsoft Excel.

Інформаційна база. При написанні випускної роботи використано нормативно-правові документи, монографічну та наукову літературу, серед якої слід відмітити праці І.Ансоффа, У.Едвардеса, Г.Клейнера, Дж.Маршалла, Г.Мінцберга. Серед вітчизняних науковців слід відзначити наукові праці В.Вітлінського, В.Вовка, О.Дзюблюка, .В. Коваленка, С. Козьменка, Л. Примостка, Л. Рябініна, К.Черкашина, О.Чуб, Інтернет-джерела, статистичну інформацію Державної служби статистики України та нормативні матеріали Національного банку України, внутрішню інформацію ПАТ «ОТП Банк»».

Практичне значення результатів відображається в наданні рекомендацій ПАТ «ОТП Банк» щодо удосконалення міжнародних комерційних розрахунків.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Дослідження, проведене у випускній роботі, дало змогу дійти до наступних висновків:

1. Міжнародні розрахунки – це відносини, які виникають при грошових розрахунках між підприємствами, установами, банками або окремими особами, пов'язані з переміщенням товарно-матеріальних цінностей і послуг у міжнародному обороті. Міжнародні розрахунки обіймають зовнішню торгівлю товарами і послугами, а також некомерційні операції, кредити і рух капіталу між державами. Основна частка всіх міжнародних розрахунків відбувається в ході опосередкування міжнародних торгових угод.
2. Основними суб'єктами міжнародних розрахунків являються експортери, імпортери й банки, що їх обслуговують. Основні функції банків та їх послуги, надані підприємствам-суб'єктам ЗЕД: проведення продажу і купівлі для клієнтів іноземної валюти; участь в інкасуванні платежів із-за кордону; надання позик в іноземній валюті; ведення валютних рахунків клієнтів; участь в платежах клієнтів іноземним партнерам; надання послуг по документарному акредитиву; облік переказних векселів, що підлягають оплаті за кордоном; ведення власних валютних рахунків у банках-кореспондентах за кордоном; надання клієнту комерційної інформації, що являє для нього інтерес.
3. У світовій практиці використовують такі форми міжнародних розрахунків, як банківський переказ, документарний акредитив, інкасо, банківська гарантія, розрахунки векселями тощо. Вони вирізняються ступенем участі банків у проведенні їх: мінімальний ступінь участі - при банківському переказі, максимальний - при акредитиві, банківській гарантії. У кожному з міжнародних видів розрахунків на завершальному етапі відбувається переказ коштів з одного банківського рахунку на іншій за допомогою комунікаційних систем (зазвичай системи електронних переказів SWIFT, яка набула останнім часом великого поширення). Конкретна форма розрахунків визначається за згодою сторін і фіксується в розділі "Умови платежу" зовнішньоекономічного договору.

4. Вибір форми розрахунків обумовлюється певними факторами. Інтереси експортерів та імпортерів товарів і послуг у більшості випадків не збігаються: експортер прагне одержати від імпортера платежі в найкоротший термін, тоді як імпортер зацікавлений відстрочити платіж до моменту одержання товару або навіть до його реалізації третім особам. Таким чином, обрана форма розрахунків між сторонами контракту є своєрідним компромісом, у якому враховуються економічні позиції контрагентів, ступінь їхньої довіри один одному, економічна кон'юнктура, оподаткування, політична ситуація тощо. У розрахунках за договорами купівлі-продажу здебільшого використовуються банківський переказ, документарне інкасо, документарний акредитив.

5. Міжнародні розрахунки регулюються одночасно як національними нормативними та законодавчими актами, так і міжнародними законами, і банківськими правилами. Міжнародні розрахунки в Україні проводяться згідно порядку, який встановлено чинним законодавством, а також нормами, прийнятими в міжнародній банківській діяльності. Загальні засади функціонування платіжних систем в Україні, відносини у сфері переказу грошей регулюються Конституцією України, законами України "Про Національний банк України", "Про банки і банківську діяльність", "Про зв'язок", "Про платіжні системи та переказ грошей в Україні", іншими актами законодавства України та нормативно-правовими актами НБУ, а також Уніфікованими правилами та звичаями для документарних акредитивів Міжнародної торгової палати, Уніфікованими правилами з інкасо Міжнародної торгової палати, Уніфікованими правилами по договірних гарантіях Міжнародної торгової палати та іншими міжнародно-правовими актами.

6. Аналіз фінансових показників банку починається з розгляду його балансу і звіту про прибутки і збитки, виявлення можливих фактів непрозорості фінансової звітності та відповідних аналітичних коригувань. В першу групу показників, які використовуються для визначення рейтингу, входять показники, що характеризують загальні тенденції розвитку кредитної організації. Для

прогнозування довгострокових перспектив розвитку банку необхідно оцінювати не тільки його поточне фінансове становище, але також і динаміку його бізнесу та створюваної ним вартості. Скорочення обсягів операцій і їх прибутковості може бути несприятливим сигналом навіть при наявності хороших оцінок за всіма іншими групами показників фінансової стійкості, так як говорить про негативний зміні тенденцій зростання, яке в подальшому вплине на всі якісні характеристики фінансової стійкості банку. Міжнародний досвід демонструє, що треба приймати до уваги показники, які відповідають вимогам інтеграції української банківської системи у світову. В їх пропонують покласти способи розрахунку рентабельності банку, які використовуються у сучасній практиці провідних країн, наприклад, формулу Дюпона, показник загальної рентабельності або Модель Шарпа.

7. За результатами аналізу розвитку міжнародних розрахунків, проведеного в другому розділі роботи, зроблені такі висновки. На українському ринку ПАТ «ОТП Банк» представлений з 1998 року, має стійку репутацію соціально відповідальної, надійної і стабільної структури, що пропонує споживачам сервіси європейської якості. Капітал Банку за структурою є збалансованим: його величина складається з капіталу I рівня – основного капіталу в сумі 1724251 тис. грн. та додаткового – в сумі 638491 тис. грн., рівень адекватності регулятивного капіталу Банку склав 11,48% при нормативі не менше 10%, а середньозважене значення за грудень 2016 р. співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (НЗ) склало – 9,29% при нормативному значенні не менше 9%.

8. Сукупні активи ПАТ «ОТП Банк» мають тенденцію росту. За останні роки активи виросли з 21505504 тис. грн. в 2014 р. до суми 26842017 тис. грн. (збільшення в розмірі 5336513 тис. грн). Частка іноземної валюти в активах банку становить близько 40 %, хоча в 2014 році валютні активи склали 51,6 %.

9. Розглядаючи рейтингу українських банків, можна дійти висновку, що ПАТ «ОТП Банк» має 3,87 балів і знаходиться на 4 місці в Україні. Розглядаючи розмір прибутку банків України в 2017 році, можна зробити висновок, що найприбутковішим з банків став Райффайзен Банку Аваль (4,47 млрд гривень).

Проте значний прибуток отримав ОТП Банк і посів 6 місце у рейтингу банків України за розміром прибутку у 2017 році.

10. Для підприємств із загальним річним оборотом до 400 млн. грн., які реалізують зовнішньоекономічну діяльність, в ПАТ «ОТП Банк» спеціально розроблений Тарифний пакет «Міжнародний», за яким можна здійснювати продаж іноземної валюти за пільговими умовами; безкоштовне відкриття одного чи декількох поточних рахунків; здійснення необмеженої кількості електронних вихідних платежів у національній валюті протягом розрахункового періоду без додаткових комісій; випуск за пільговим тарифом необмеженої кількості корпоративних карток Visa Business / MasterCard Business строком дії 3 роки; безкоштовне зарахування готівкових коштів на поточний і картковий рахунки з використанням сервісу ATM CASH-IN в мережі банкоматів Банку; відсутня плата за підключення та розрахункове обслуговування через систему «OTP online».

11. Ризик ліквідності банку був помірним, що підтверджується наступним рівнем його нормативів станом на 31.12.2016 р.: норматив миттєвої ліквідності (Н4) складав – 36,37% (при нормі не менше 20%); норматив поточної ліквідності (Н5) – 61,60 (при нормі не менше 40%); норматив короткострокової ліквідності (Н6) – 93,76% (при нормі не менше 20 %). Якість управління кредитним ризиком в цілому є задовільною, що підтверджується і значеннями нормативів кредитного ризику, які відповідно становлять: норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), складає 17,96% при нормативному значенні – не більше 25%; норматив великих кредитних ризиків (Н8), складає 243,40% при нормативному значенні – не більше 800%; норматив максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (Н9), складає 0,58% при нормативному значенні – не більше 5%; норматив максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (Н10), складає 1,33% при нормативному значенні – не більше 30%.

12. ПАТ «ОТП Банк» здійснює міжнародні розрахунки за комерційними та неторговими операціями у всіх прийнятих в міжнародній банківській практиці

формах, зокрема чеки, перевідні векселі, поштові платіжні доручення, телексні платіжні доручення (термінові, пріоритетні та звичайні) та комплексне супроводження та фінансування зовнішньоторговельних операцій. Серед українських підприємств акредитивній формі розрахунків надають перевагу експортери. Документарний акредитив є досить гнучким фінансовим інструментом, за допомогою якого українські підприємства можуть здійснювати успішні операції на зовнішньому ринку з найменшим для себе ризиком і з ефективним використанням грошових ресурсів.

13. ПАТ «ОТП Банк» складе гарантію, щоб були забезпечені інтереси його замовника тією мірою, якою вони сумісні з побажаннями бенефіціара, а також приписами його країни. ПАТ «ОТП Банк» надає наступні послуги за банківськими гарантіями: випуск/зміна гарантії за наказом клієнта з зобов'язанням іноземного банку та без зобов'язань іноземного банку, авізування гарантії іншого банку на користь клієнта, підготовчі операції, допомога в забезпеченні договірних зобов'язань у комбінації з забезпеченням платежу, кваліфікована консультація фахівців з оптимізації зовнішньоекономічної діяльності. Система кореспондентських відносин ПАТ «ОТП Банк» з провідними банками Європи та США, відповідає вимогам клієнтів для проведення розрахунків і операцій, охоплюючи при цьому стратегічно важливі регіони світу.

14. ПАТ «ОТП Банк» запропоновано застосовувати систему управління операційними ризиками, яка має включати декілька головних компонентів. Перший - розробка чітко визначеної політики, що стосується операційного ризику. Другий - формування загальної норми визначення ризику. Третій - це розробка схеми бізнес-процесів для кожного виду діяльності. Сюди входить аналіз продуктів і послуг і дій, які необхідно вжити банку для управління операційним ризиком. Четвертий - полягає в розробці доступної системи показників операційного ризику. П'ятий елемент - це рішення про те, як управляти операційним ризиком і робити відповідні дії для його хеджування. Шостим елементом є рішення про те, як вести звітність за ризиками. Сьомий

елемент - це розробка інструментів для аналізу ризиків і правил використання цих інструментів. Восьмий елемент полягає в співвіднесенні відповідного операційного ризикового капіталу і конкретної діяльності.

15. ПАТ «ОТП Банк» також запропоновано технологію складання звітів забезпечується уніфікованими програмно-технічними засобами «АРМ-Статзвітність». Його ідеологія базується на практиці вітчизняного виробничого обліку та на досвіді застосування управлінських стандартів в економічно розвинутих країнах, зокрема у Великобританії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р. №2121 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 29, ст.377) зі змінами, внесеними згідно із законами №1697-VII (1697–18) від 14.10.2014, ВВР, 2015, № 2–3, ст.12.
1. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.99 №679 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.kiev.ua
2. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/234614?test=XX7MfyrCSgkyKtuIZiWVpRp.HI4LI80msh8Ie6>
3. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті». Документ 185/94-вр, остання редакція від 01.01.2005 на підставі 1766–15, чинний на підставі 1766–15.
4. Про Раду з фінансової стабільності [Електронний ресурс] : указ Президента України від 24.03.2015 № 170/2015. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/170/2015>.
5. Постанова Правління НБУ «Про здійснення операцій з використанням спеціальних платіжних засобів» від 30 квітня 2010 р. №223 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.kiev.ua
6. Постанова Правління НБУ від 25 вересня 2007 року №348 «Положення про діяльність в Україні внутрішньодержавних і міжнародних платіжних систем» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.kiev.ua

7. Амеліна І. В. Міжнародні економічні відносини [текст] : навч. посіб. / Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. - К. : "Центр учбової літератури", 2013- 256с.
8. Андриевская И. К. Стресс-тестирование: обзор методологий [Текст]/ И.К. Андриевская // Управление в кредитной организации. – 2007. – № 5. – С. 34–44.
9. Антикризисное управление кредитными организациями [Текст]: учебник / [Васильева И. Н., Жихарева А. В., Морозова Т. Ю., Ряховская А. Н. и др.]. – М. : ИЭАУ, 2003. – 450 с.
10. Базель III: вопросы внедрения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.kpmg.com/RU/ru/topics/Russian-Banking-Club/Documents/Basel%20III_rus.pdf.
11. Божидарнік, Н.В. Валютні операції : підручник/ Н.В. Божидарнік, Тарас Вікторович Божидарнік . – Київ : ЦУЛ, 2013 . – 696 с.
12. Васюренко О.В. Банківські операції. – 6-те вид., перероб. / О.В. Васюренко. – К.: Знання- 2008. – 311 с.
13. Внукова Н.Н. Банковские операции: расчетное и кредитное обслуживание предприятий: Учеб. пособие. / Н.Н. Внукова - Х. : ОАО "Модель Вселенной", 2002. - 511с.
14. Гривня готує нові сюрпризи: прогноз курсу долара на 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ua-ekonomist.com/6336-grivnya-gotuye-nov-syurprizi-prognozkursu-dolara-na-2014-rk.html>.
15. Дем'яненко А.Л., Меченко В.Ю. Підвищення ефективності управління ризиком ліквідності банків в умовах фінансової нестабільності / А.Л. Дем'яненко, В.Ю. Меченко - [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/fkd/2012_1/part1/54.pdf
16. Зверяков М. І. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія / М.І. Зверяков, О.М. Зверяков. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 418 с.
17. Зверяков М. И. Мировой кризис и новая модель экономического

развития Бюллетень Международного Нобелевского экономического форума. 2010. № 1 (3). Том 1. – С. 138 – 143.

18. Информация о регулятивных режимах в сфере банковского регулирования и надзора в государствах – участниках СНГ [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.e-cis.info/page.php?id=23338>.

19. Климова О.О. Аналіз прибутковості комерційних банків / О.О. Клімова - Фінанси України. - №3. – 2005. – С. 112-116,

20. Конверсійні операції комерційних банків: переваги, недоліки і перспективи розвитку в Україні [Електронний ресурс]. – <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/4879/1/147.pdf>.

21. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: Навч. пос. / Т.Д. Косова – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 486 с.

22. Курс гривні до долару США [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://finance.yahoo.com/echarts?s=USDUAH=X>.

23. Лакруїк, А.Б. Проблеми та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України [Електронний ресурс] / А.Б. Лакруїк. – Режим доступу: <http://ekonomistoff.ru/problemi-ta-perspektivi-rozvitku-zovnishnoyi-torgivli-ukraini/>

24. Малыхина С. Новые стандарты Базель III – перспективы внедрения // Банкаўскі веснік, ВЕРАСЕНЬ. Научные публикации. – 2011. – С. 9-14.

25. Мисик, Г.І. Проблеми ефективної зовнішньоекономічної діяльності України [Електронний ресурс] / Г.І. Мисик, Л.М. Римарева. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2011/Economics/2_83625.doc.htm

26. Михайлишин, Л.І. Вектори інтеграції України в ЄС чи СНД [Текст] / Л.І. Михайлишин // Науково- інформаційний вісник «Економіка». – 2013. – №3. – С.172–181.

27. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – с.330

28. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб./ А.І. Мокій, Т.П. Яхно, І.Г. Бабець // – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 280 с.

29. Мохната, К.А. Перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України [Електронний ресурс] / К.А. Мохната // Матеріали Всеукраїнської студент.

інтернет-конференції, 05 травня 2013 р. – Режим доступу : <http://conf-cv.at.ua/forum/56-578-1>

30. Ониськів Л.М. Актуальні проблеми оцінки кредитного ризику банку: нові вимоги та вплив на кредитування / Л.М. Ониськів - Гроші фінанси і кредит– 2017. – № 15. – С. 542-546.

31. Основи організації та механізм міжнародних розрахунків: навч. посібн. [Текст]; за ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2004. – 320 с.

32. Основні засади грошово-кредитної політики на 2017 рік та середньострокову перспективу // Рада Національного банку України - 2016 р.

33. Офіційний веб-сайт Державної статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>. – Назва з екрану.

34. Офіційний веб-сайт ПАТ «ОТП Банк»/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.otpbank.com.ua/>

35. Офіційний веб-сайт Приватбанку / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://privatbank.ua/>

36. Офіційний сайт Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.

37. Офіційний сайт Світового банку / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.worldbank.org/indicator>.

38. Офіційний веб-сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>. – Назва з екрану.

39. Підчоса, О.В. Аналіз ефектів від вступу України до зони вільної торгівлі з ЄС та до Митного Союзу з Росією, Білоруссю та Казахстаном [Електронний ресурс] / О.В. Підчоса. – Режим доступу: http://library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/apmv/apmv_2013_114_01.pdf#page=149

40. Ринок платіжних карток у 2016 році продемонстрував суттєве зростання - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=44001494

41. Селезньов О.О. Конверсійні операції комерційних банків України /О.О. Селезньов - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/science/conferences/2014/BS/tom2.pdf>

42. Соловьева, А.М. Анализ системы международных расчетов и ее составляющих [Текст] / А.М.Соловьева // Современные проблемы гуманитарных и естественных наук: Материалы VIII международной научно-практической конференции. Институт стратегических исследований. – М.: 26– 27 сентября, 2011. – 11 с.

43. Сотченко Є. Методичні підходи до сутності міжнародних розрахунків по імпортних та експортних операціях у системі розрахункових відносин України / Є.Сотченко // Галицький економічний вісник, — Т. : ТНТУ, 2015. — Том 48. — № 1. — С. 32-39. — (Економіка та управління національним господарством).

44. Тардаскіна Т.М. Електронна комерція: Навчальний посібник / Тардаскіна Т.М., Стрельчук Є.М., Терешко Ю.В. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 244 с

45. Тюріна Н. М. Зовнішньо-економічна діяльність підприємства [текст] Т 98 навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. - К.: "Центр учбової літератури", 2013. - 408 с.

46. Україна та міжнародний валютний ринок: проблеми і перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2060>.

47. Фінансовий ринок: Підручник. — 3-тє вид., стер. Затверджено МОН / Шелудько В.М. — К., 2015. — 535 с.

48. Шпачук В.В. «Базель III»: етапи впровадження та методика оцінки [Електронний ресурс] / В.В.Шпачук// Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2012. – № 5. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=454>. – Назва з екрану.

49. Allen, W. Central Bank Co-operation and International Liquidity in the Financial Crisis of 2008-9 / W. Allen, R. Moessner // Bank for IS Working Paper. – № 187. – 2010. – 89 p.

50. CORREQTS [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.tadviser.ru/index.php/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%83%D0%BA%D1%82:Correqts>

51. Knight, F. H. Risk, Uncertainty and Profit [Electronic resource] /F. N. Knight. – New York, 1965.–Access:<http://www.econlib.org/library/Knight/knRUP.html>. – Title from screen.